

Hammerfest kommune
Hámmerfeastta suohkan

Planstrategi 2020-2023 og planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2021-2032

Vedtatt i kommunestyret 17.9.2020

Innhold

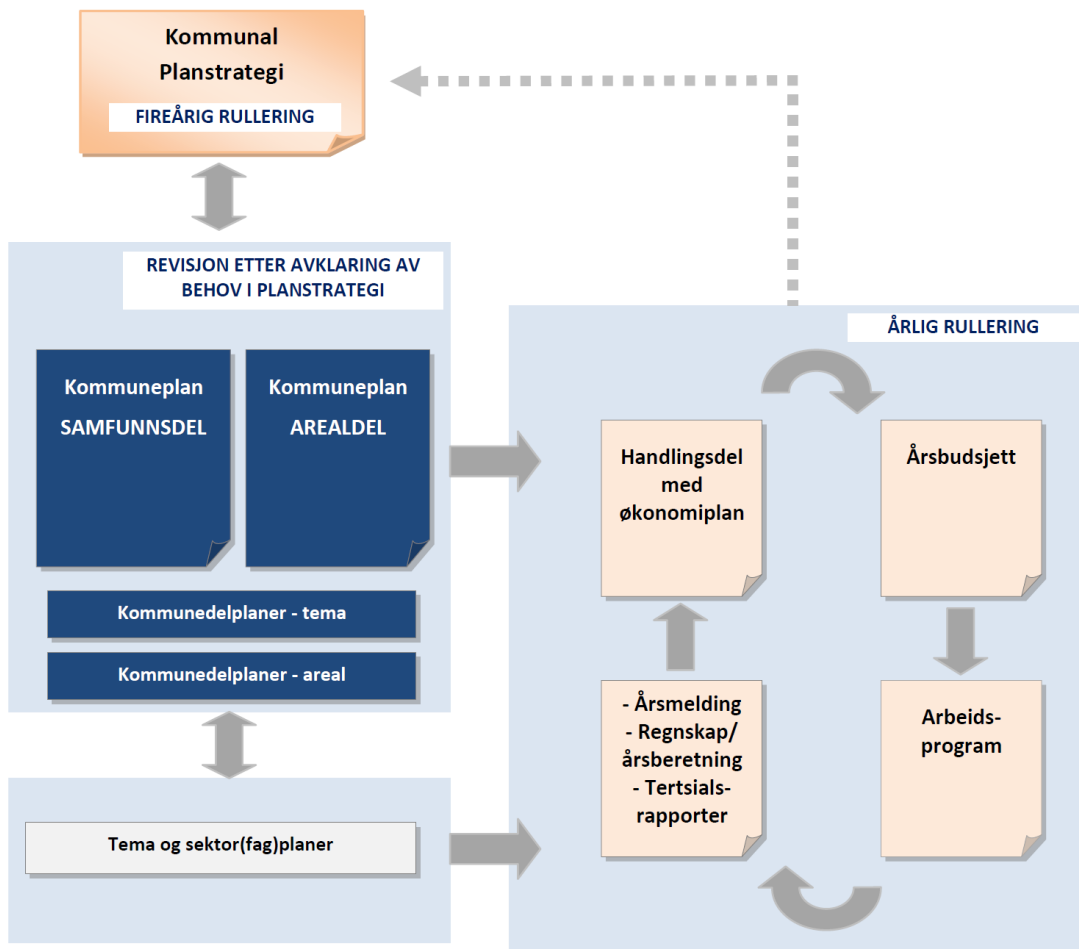
1	Planarbeidet – formål og omfang.....	3
1.1	Formålet med kommunal planstrategi	4
1.2	Formålet med planprogram og kommuneplanens samfunnsdel	4
1.3	Visjon og verdier	4
1.3.1	Kommuneplanens arealdel.....	4
2	Overordnede føringer	5
2.1	Nasjonale og regionale forventninger.....	5
3	Utviklingstrekk og utfordringer	6
3.1	Etablering av bolig, næring og offentlige formål	6
3.2	Oppvekst og kultur	7
3.3	Helse og omsorg.....	7
3.4	Folkehelse	8
3.5	Økonomi, kommunal tjenesteyting og organisering	8
3.6	Infrastruktur.....	9
3.7	Interkommunalt samarbeid/ regionsamarbeid	10
3.8	Klima, energi og miljø.....	10
3.9	Innsatsområder og utredningsbehov	11
4	Planbehov i valgperioden	12
4.1	Evaluerings av overordnede planer	12
4.2	Kommuneplanens samfunnsdel	12
4.3	Kommuneplanens arealdel	12
4.4	Handlingsdel/økonomiplan/årsbudsjett.....	12
4.5	Oversikt over planer og planbehov.....	12
5	Planprogram og kommuneplanens samfunnsdel.....	15
5.1	Planprogram	15
5.2	Kommuneplanens samfunnsdel	15
5.3	Medvirkning, arbeidsform og prosess.....	16
5.4	Organisering	17
5.5	Fremdriftsplan for kommuneplanens samfunnsdel.....	18
5.6	Informasjon og kommunikasjon.....	18

1 Planarbeidet – formål og omfang

Plan- og bygningsloven stiller krav om at kommunestyret innen et år etter konstituering skal vedta en kommunal planstrategi for valgperioden. Planstrategien er ikke en plan, men et verktøy som skal gi oversikt over kommunens planbehov i perioden.

Som følge av kommunesammenslåingen mellom Hammerfest og Kvalsund skal det utarbeides en ny kommuneplanens samfunnsdel. Arbeidet med dette forutsetter at det foreligger et planprogram - en arbeidsplan for prosessen rundt ny kommuneplan.

Kommunal planstrategi kan etter plan- og bygningsloven slås sammen med og være en del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen. En felles prosess sparer tid og viser sammenheng. Dette dokumentet inneholder både en planstrategi og et planprogram.

Figuren over viser sammenhengen mellom langsiktige og kortsiktige planer.

Kommunens langsiktige del består av en samfunnsdel og en arealdel. **Arealdelen** er juridisk bindende mens **samfunnsdelen** er retningsgivende for kommunens virksomhet. **Handlingsdelen** til kommuneplanen er en 4-årig plan som skal synliggjøre prioriterte ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkrete tiltak innenfor gitte rammer. Den 4-årige **økonomiplanen** kan inngå som en del av handlingsdelen. I tillegg har kommunen en rekke del- og temaplaner. En **kommunedelplan** for tema eller virksomhetsområde skal inneholde en tiltaksdel for påfølgende fire år og skal ha planprogram. Kommunedelplanbegrepet brukes som oftest i forbindelse med arealplaner. En **temaplan** skal bygge på målene og strategiene i kommuneplanens samfunnsdel,

angi politiske retningsvalg og ha en målbar tiltaksdel. Planen gjelder for et kommunalt myndighetsområde/ tema som kommunen definerer. Strategidokumenter inneholder retningsvalg, men ikke konkrete tiltak.

1.1 Formålet med kommunal planstrategi

Kommunal planstrategi skal klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen. Arbeidet med planstrategien gjennomføres med hjemmel i § 10-1 i plan- og bygningsloven.

De mål og strategier som kommunen har, skal nedfelles i kommuneplanens samfunnsdel. Planstrategien skal gjenspeile planbehovet som er nødvendig for å nå de målene som samfunnsdelen setter.

Planstrategien er ikke formelt bindende. Men dersom man underveis i kommunestyreperioden ønsker å fravike strategien ved å avlyse eller utsette en større planoppgave bør dette skje gjennom endring av kommunal planstrategi.

1.2 Formålet med planprogram og kommuneplanens samfunnsdel

Plan- og bygningsloven stiller krav om at det skal utarbeides et planprogram for større kommunale planer. Planprogrammet skal omfatte følgende punkter:

- Formålet med planarbeidet
- Planprosess med frister og deltagere
- Medvirkning
- Gi et bilde av utvikling og utfordringer på sentrale områder
- Behov for utredninger

Kommuneplanen er den overordnede planen for kommunens helhetlige planlegging. Den skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver for kommunen.

1.3 Visjon og verdier

Det skal utarbeides en visjon for nye Hammerfest kommune. Nye kjerneverdier for organisasjonen ble utarbeidet i forbindelse med kommunesammenslåingen. Arbeidet med visjonen vil skje i sammenheng med kommuneplanarbeidet, slik at ny kommuneplanens samfunnsdel vil inneholde ny visjon og verdier.

Samfunnsdelen for Kvalsund ble rullert i 2014.

Sett i lys av kommunesammenslåingen er det nødvendig å lage en ny felles samfunnsdel for begge kommuner. Planstrategien for Nye Hammerfest setter seg derfor som mål og lage en ny samfunnsdel i løpet av planperioden som erstatter begge de gamle samfunnsdelene for de to kommunene.

1.3.1 Kommuneplanens arealdel

Arealplanen for Hammerfest og Kvalsund er fra henholdsvis 2010 og fra 2003. Det er derfor naturlig å lage en ny oppdatert arealplan for hele den nye kommunen. Man får igjennom det en mere

helhetlig plan og fått sett på arealene i sjø og på land i et større perspektiv. Dette arbeidet er godt i gang og et planforslag ventes å foreligge til politisk behandling tidlig i 2020.

2 Overordnede føringer

Det er i stor grad opp til kommunen å avgjøre innhold og prosess i kommunal planstrategi. Arbeidet med planstrategi skal tilpasses kommunens utfordringer og planbehov. Kommunal planstrategi må likevel ta hensyn til nasjonale forventninger og regional planstrategi.

2.1 Nasjonale og regionale forventninger

I medhold av plan- og bygningslovens § 6-1 fastsatte regjeringen et forventningsdokument for planlegging i kommunene i 2019. De nasjonale forventningene peker på oppgaver og interesser som regjeringen mener det er viktig at kommunene fokuserer på i planleggingen i den kommende perioden. Grunnleggende for regional og kommunal planlegging for 2019-2023 er bærekraft. Utgangspunktet er FNs 17 bærekraftsmål for å fremme sosial, miljømessig og økonomisk utvikling som er bærekraftig. Forventningene er retningsgivende, ikke bestemmede, ved utarbeiding kommunale planer. Regjeringens forventninger er sortert under følgende kapitteloverskrifter:

De nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging er her presentert med hovedpunktene. En rekke underpunkter gir retningslinjer for hvordan regjeringen mener at kommunene skal ivareta disse hovedpunktene på en god måte.

- Vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet
Næringsutvikling som gir grunnlag for velferd
Et samfunn med lave utslipp, som er trygt og tilpasset klimaendringen
Aktiv forvaltning av natur- kulturminneverdier
Resursbasert næringsutvikling

- Bærekraftig areal- og transportutvikling
Styrket knutepunktutvikling
Mer vekt på regionale løsninger
- Byer og tettsteder der det er godt å bo og leve
Åpne og inkluderende
Trygge og helsefremmende
Kvalitet i våre fysiske omgivelser
Levende sentrumsområder

Tidligere Finnmark og Troms fylkeskommuner har vedtatt en rekke planer innen natur, klima og miljø, kultur, næringsutvikling, kompetanse, samferdsel, og samisk språk og kulturkompetanse.

Troms og Finnmark fylkeskommune utarbeider parallelt med kommunene en regional planstrategi som blir det viktigste styringsdokumentet for regional utvikling og politikk denne valgperioden.

Regional planstrategi skal vedtas av Fylkestinget i løpet av juni 2020.

Statlige planretningslinjer og stortingsmeldinger er også gjeldende overordnede føringer i planarbeidet.

Kommunens planstrategi/planprogram fanger i stor grad opp temaene som er utpekt i nasjonale og regionale føringer. I revideringen av kommuneplanens samfunnsdel er det naturlig å fange opp ytre forutsetninger som til enhver tid fremkommer.

3 Utviklingstrekk og utfordringer

Utviklingstrekk og utfordringer er beskrevet i tidligere samfunnsplaner, og disse har sammen med nye utviklingstrekk/utfordringer, betydning for vurderingen av planbehovet i planperioden. I arbeidet med gjeldende samfunnsplan for Hammerfest ble det laget en framskrivning av forventet befolkningsutvikling. Denne har vist seg å være for optimistisk. Hammerfest har de siste år hatt stillstand eller svak nedgang i folketall. En av hovedutfordringene for neste planperiode blir å snu denne trenden.

Hammerfest fått nye kommunegrenser, langt større areal, veiløse samfunn, økt befolkning, flere tettsteder og til dels lange avstander. Dette gir nye muligheter og nye utfordringer. Eldrebølgen gjør seg gjeldende fremover, og bosetningsstrukturen kan påvirkes. Økonomien er presset, noe som påvirker nye planer og prioriteringer. Kommunen skal levere kvalitative gode tjenester, og må hele tiden utvikle disse til beste for alle. Kompetanse og tilstrekkelig bemanning vil stå sentralt i utvikling av kommunens mangfold av arbeidsplasser og allsidige næringsutvikling.

3.1 Etablering av bolig, næring og offentlige formål

Reguleringsplaner gir areal å bygge på. Disse lages etter en prioritert liste, et reguleringsprogram, som er knyttet opp mot boligpolitisk handlingsplan. Boligpolitisk handlingsplan har en berammet planperiode frem til 2021. Det betyr at denne også bør rulleres innenfor kommende planperiode. Næringslivet er helt avhengig av gode reguleringsplaner for å få tilgjengelig areal å utnytte. Det er viktig at man har en helhetsforståelse for næringslivets behov fremover samtidig som man ser dette opp mot andre behov i kommunen. En strategisk næringsplan skal derfor utarbeides som en egen

temaplan, der det igangsettes en prosess for å involvere næringslivet med workshops, undersøkelser og innspillmuligheter.

I vedtatt sentrumsplan er det i stor grad lagt til rette for offentlige formål. Det pågår et reguleringsarbeid for det nye sykehuset på Rossmolla hvor det også legges til rette for et helsehus. Dette er et samarbeid mellom kommunen, Finnmarkssykehuset og UIT. Det er helt klart gode synergieffekter å hente ut fra slikt samarbeid og det bør vurderes i flere sammenhenger. Ordningen rundt tilvisningsavtaler i nye leilighetsbygg er et annet eksempel på offentlig/privat samarbeid som fungerer godt.

Det har lenge vært et behov for at kommunen har en helhetlig utbyggingsplan. Denne skal springe ut av reguleringsplanene og gi føringer for hva kommunen skal bygge ut og når. Dette gjelder både opparbeiding av byggeklare tomter og for offentlige bygg. Det er naturlig å se utfordringsbildet i Hammerfest opp mot en slik utbyggingsplan.

Noen aktuelle tema som eksempler til diskusjon i planarbeidet:

- Økt satsning på turisme
- Nye utbyggingsfelt i kommunen for industri, bolig og offentlige formål.
- Økt gründervirksomhet
- Hva skal Hammerfest kommune være et sentrum for i fremtiden?
- Fiskeri
- Havbruk
- Jordbruk

3.2 Oppvekst og kultur

Hammerfest har et rikt kulturliv, et mangfold av tilbud til barn og unge og stor aktivitet innen idrett og friluftsliv. Skoler og barnehager har i hovedsak god fysisk standard, og oppgraderinger planlegges gjennomført. Frafallet i videregående skole er fortsatt en utfordring, og det arbeides planmessig med dette i barnehager og skoler med dette gjennom satsning på Tidlig innsats. Rusproblematikk og barn og unges psykiske helse er fortsatt sentrale samfunnsutfordringer som det må jobbes bredt med.

Noen aktuelle tema som eksempler til diskusjon i planarbeidet:

- Utvikling og tiltak overfor frafall i videregående skole
- Utvikling og tiltak i forhold til rusproblematikk
- Hvordan følge opp plan for samisk språk og kultur i hele kommunen?
- Samiskundervisning
- Språk- og kulturoplæring for innvandrere
- Tiltak mot barnefattigdom
- Tiltak for å hindre befolkningsnedgang, særlig blant barn og unge

3.3 Helse og omsorg

Eldrebelgen er et faktum, og må møtes planmessig. Det er også et økende antall yngre brukere med sammensatte hjelpebehov. De offentlige helse- og omsorgstjenestene må ta høyde for dette.

Utviklingen tilsier økt samhandling, økt fokus på velferdsteknologi og beredskap for vekst både for hjemmetjenester og tilbud i institusjoner.

Noen aktuelle tema som eksempler til diskusjon i planarbeidet:

- Hvordan forebygge psykiske lidelser i kommunen
- Omsorg på rett nivå
- Behov for heldøgnplasser kommende 12 år
- Velferdsteknologi
- Lokalisering av ulike helse- og omsorgstilbud
- Hvordan stimulere til økt frivillighet

3.4 Folkehelse

Kommunen skal ha et tydelig bilde over hva som er de lokale folkehelseutfordringer og disse nedfelles i en folkehelseoversikt. Det slås fast at:

- Kommunen skal drive et systematisk folkehelsearbeid
- Kommunen skal fastsette mål og strategier for folkehelsearbeidet
- Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak for å møte lokale utfordringer
- Alle sektors helseansvar synliggjøres.

Det er nå utarbeidet en ny folkehelseoversikt som skal gi et bilde av folkehelseutfordringene i Hammerfest. En oversikt med en beskrivelse av de viktigste utfordringene er under utarbeidelse, og vil være et viktig grunnlag i utarbeidelsen av ny kommuneplan.

Det arbeides bredt med folkehelseiltak i Hammerfest kommune; psykologtjeneste, frisklivssentral, nærmiljøprosjekt livsmestring i skolen, utlånssentral, turprogram mm.

Noen aktuelle tema som eksempler til diskusjon i planarbeidet:

- Hvordan møte den økende andelen eldre med forebyggende aktiviteter?
- «Leve hele livet» - hvordan følge opp regjeringens reform lokalt?
- Psykisk helse i befolkningen
- Hvordan jobbe med for utjevning av sosial ulikhet for å fremme helsen?
- Utvikling av nye tiltak gjennom frivillighet
- Hvordan styrke lag/foreninger og det frivillige arbeidet?

3.5 Økonomi, kommunal tjenesteyting og organisering

Hammerfest kommunes økonomi er under press. Kommunen har en høy investeringsgrad og dermed høy lånegjeld som skal betjenes. Handlingsrommet er derfor begrenset. Kvalitet og effektivitet på kommunens tjenesteyting kan vurderes på ulike måter. I kommunebarometeret kommer Hammerfest fortsatt dårlig ut, mens andre målinger/vurderinger viser at vi leverer tjenester av høy kvalitet. Kostra-tallene viser at vi over mange år har brukt mer penger enn sammenlignbare kommuner. Det er viktig at en evner å tilpasse tjenesteytingen til nye utfordringer og trender. Digitalisering av offentlige tjenester vil være et sentralt utviklingsområde også fremover. Kompetanseutvikling er en viktig nøkkel i møtet med nye samfunnsutfordringer. Det er en utfordring å sikre kompetansearbeidsplasser, samt rekruttere til disse.

I forbindelse med kommunesammenslåingen er det foretatt en justering av administrativ struktur med mål om økt effektivitet og samhandling. Ny organisasjonsstruktur vil gi nye erfaringer og justeringer ved behov.

Lokaldemokratiutvikling og innbyggerdialog er i utvikling og må stimuleres på ulike måter i vår nye kommune med mange små tettsteder og langa avstander.

Noen aktuelle tema som eksempler til diskusjon i planarbeidet:

- Utvikling av kommunal økonomi, bruk av handlingsregler
- Tjenestekvalitet som bygger omdømme
- Tjenesteutvikling og tilpasning av organisasjonen
- Konsekvenser av økt digitalisering
- Prioritet av de gode og riktige tjenestene
- Økende gjeldsbyrde blant innbyggere
- Forholdet mellom politikk og administrasjon
- Behov for utdanningsstrategi / kompetanseutvikling?
- Behov for en strategi for å rekruttere og beholde ansatte
- Behov for en kompetanseutviklingsplan for ansatte

3.6 Infrastruktur

Det har i forrige planperiode vært gjort en stor satsing på kommunal infrastruktur. Kommunen for seg en betydelig befolkningsvekst som det var viktig å legge til rette for. Selv om veksten ikke ble helt som forventet har likevel denne satsingen vært svært viktig. Det gjør at kommunen går inn i neste planperiode med en betydelig opprustet infrastruktur. Flere hundre millioner er investert og både vei, vann og avløp er oppgradert. Ny hovedplan for vann skal sikre en bedre infrastruktur i hele kommunen.

Hammerfest har utarbeidet store reguleringsplaner for satsing på vei i kommunen. Det planmessige er på plass, men det jobbes fortsatt med finansiering. Både Rv 94 som er innfartsveien til byen og «by pakken» i selve bykjernen skal realiseres innenfor kommende planperiode. Det skal bygges nytt sykehus, ny dampskipskai og nye boligfelt. Dette krever en tilrettelagt og moderne infrastruktur.

Gode havneforhold gir grunnlag for en stor del av næringsaktiviteten i kommunen. Her peker Fuglenes seg ut som et satsingsområde. Reguleringsplanene her begynner å bli ganske gamle og legger ikke til rette for de nye aktivitetene som vi ser for oss der. Ny reguleringsplan for Fuglenes er derfor nødvendig å utarbeide innenfor kommende planperiode.

Noen aktuelle tema som eksempler til diskusjon i planarbeidet:

- Hvordan sikre kvalitet på vann og avløp i hele kommunen?
- Mulighet for utbygging av sykkel- og gangveier i kommunen
- Hvordan sikre nettilgang i hele kommunen?
- Infrastruktur til nye næringsarealer
- Hensiktsmessig kollektivtrafikk på land og sjø
- Nyetableringer i Hammerfest
- Riksvei 94 og planlagt bypakke
- Havneutbygging
- Distriktsutvikling

3.7 Interkommunalt samarbeid/ regionsamarbeid

Hammerfest har samarbeid med nabokommuner om ulike tjenester; næring, helsetjenester, kompetanse mm. Kommunen er medlem av Vest-Finnmark regionråd og andre fellesråd.

Noen aktuelle tema som eksempler til diskusjon i planarbeidet:

- Regionen Vest-Finnmark i neste 12-årsperiode
- Tjenesteutvikling, deriblant interkommunalt samarbeid i barnevernstjenesten
- Sentralisering /desentralisering av tjenester og arbeidsplasser
- Arealdisponering
- Helsetjenester og samhandling
- Veinett
- Bærekraftig ressursutnyttelse
- Reindrift
- Fiskeri

3.8 Klima, energi og miljø

En er nå i gang med å lage en ny klima og energiplan for Hammerfest kommune. Fremskrevne klimascenarioer som er laget for Hammerfest viser at vi vil få noe høyere temperaturer på vinteren og på våren. Dette vil igjen gi mere isdannelse og hyppigere flomsituasjoner. Det forventes mere nedbør, men i kortere perioder. Samlet gir dette et utfordringsbilde som kommunen må ta stilling til.

Lokale klimagassutslipp bidrar til den globale oppvarmingen og til klimaendringene som stadig blir mere tydelige. Melkøya er den klart største utslippspunktet i kommunen, men vil ved en elektrifisering bli vesentlig redusert. Det er derfor biltrafikk og transport som vil være de viktigste kildene til utslipp av klimagasser. Ca. 60% av det totale utslippet kommer herfra. Miljømessig er dette også en utfordring. Luftkvaliteten i sentrum og i sentrumsnære områder er til tider dårlig. Høy trafikkbelastning generer både støy og støv.

Noen aktuelle tema som eksempler til diskusjon i planarbeidet:

- Miljøproblematikk nå og i fremtiden
- Kommunens oppgaver og rolle i arbeidet med klimatiltak
- Hvordan møte klimaendringene?
- Bilbruk, veistøv- og støyproblematikk i sentrumsnære områder
- Fremdrift ren havn-statlig finansiering
- Grøntarealer
- Klima-og energiplanens betydning for øvrige planer og virksomhet
- Klimavennlig industri
- Vindkraft som energikilde
- Klimabudsjett og miljø

3.9 Innsatsområder og utredningsbehov

I hht veilederen for kommuneplanprosessen fremheves det at det er en viktig oppgave å tydeliggjøre og avklare hva som skal behandles i kommuneplanen. Det påpekes nødvendigheten av å avgrense omfanget i samfunnsdelen slik at det blir enklere å revidere planen.

Det er et mål å ha en klar prioritering av innsatsområder og hovedmål i ny kommuneplan.

Nye utredninger i forbindelse med planarbeidet skal være beslutningsrelevante og sees i lys av hvilke eksisterende utredninger og del-/temaplaner som er gjeldende i dag.

Det vurderes som et behov å få en ny utredning på befolkningsutvikling. Videre er det et politisk ønske om å gjennomføre en bolystundersøkelse.

Planstrategien har blitt varslet til sektormyndighetene med høringsfrist 21.10. 2019. De har ikke innsigelsesrett til planstrategien, men flere har valgt og komme med tilbakemelding. Følgende innspill er mottatt:

Myndighet	Innspill
Sametinget	<p>Kommunen bør:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kartlegge utviklingstrekk og utfordringer blant den samiske befolkningen i kommunen samt utviklingstrekk og utfordringer for samiske næringer i kommunen som fjordfiske, reindrift, landbruk og utmarksnæringer • Gjøre en vurdering av status, muligheter og utfordringer i forhold til samisk språk og kultur i barnehage og skole • Undersøke om det finnes behov i befolkningen for tiltak som kan bidra til å ivareta og styrke den samiske identiteten hos barn og voksne • Vurdere om det er behov for å utrede folkehelseutfordringer blant den samiske befolkningen • Ta i bruk samisk tradisjonell kunnskap, lokale kunnskap og forståelse på lik linje med forskningsbasert kunnskap i planarbeidet.
Kystverket	<p>Forslag til prioriterte planer/strategier:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Havnestrategi – Bidrar til helhetlig planlegging og oversikt over behovene til næringsliv og befolkning. Tema som bør dekkes er fiskeflåten og fiskerinæringens behov, akvakulturnæringen, fritidsflåten og reiseliv. • Transport og godsanalyse. En godsanalyse vil etter Kystvektets mening være et verdifullt bidrag til en samfunnsplan for Hammerfest kommune. • Beredskapsplan for kystnært oljevern - Hammerfest kommune har kystfiskefartøy som kan være en viktig ressurs i kystnær oljevern- og generell beredskap mot akutt forurensing. Kommunen er stor og har mange sårbare områder.
Fylkesmannen i Troms og Finnmark	<ul style="list-style-type: none"> • Innspillet omfatter temaene miljø, helse og omsorg, barn og unge, reindrift, landbruk, klima, samfunnssikkerhet, økonomi og demografi samt planprioriteringer. De oppfordrer kommunen til å revidere arealdel, samfunnsdel og handlings og økonomiplan.

Det vil være naturlig å følge opp innspillene i det videre planarbeidet.

4 Planbehov i valgperioden

4.1 Evaluering av overordnede planer

Plan- og bygningsloven stiller krav til at kommunestyret skal ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres i løpet av 4 års perioden, eller om planen skal videreføres uten endringer. Dette er minimumskravet som loven stiller til en kommunal planstrategi.

4.2 Kommuneplanens samfunnsdel

Sett i lys av kommunesammenslåingen er det nødvendig å lage en ny samfunnsdel. Planstrategien setter derfor som mål og lage en ny samfunnsdel i løpet av planperioden som erstatter begge de gamle samfunnsdelene for de to kommunene Hammerfest og Kvalsund.

4.3 Kommuneplanens arealdel

I planstrategi for Hammerfest 2017-2020 ble det vedtatt å lage ny arealdel for Hammerfest. Vedtaket om å slå sammen Hammerfest og Kvalsund til en kommune var på det tidspunktet ikke fattet. Når dette vedtaket kom ble det sett som naturlig at man utvidet arbeidet med arealplanen for Hammerfest til også å omfatte Kvalsund. Dette arbeidet er godt i gang og et planforslag ventes å foreligge til politisk behandling tidlig i 2020.

4.4 Handlingsdel/økonomiplan/årsbudsjett

Kommunen skal ha en handlingsdel som angir hvordan kommuneplanens samfunnsdel skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Handlingsdelen inneholder en økonomidel som viser hvordan kommunen satser på de ulike målene fra samfunnsplanen. Målene er bl.a. satt ut fra medvirkningen i utarbeidinga av samfunnsdelen og gjennom FNs mål for bærekraft. Økonomidelen rulleres hvert år og handlingsdelen deles derfor opp i to prosesser. Handlingsdelen med økonomiplanen vil ha fireårsperspektiv og utarbeides i første halvdel av året i tråd med prosesskravene i plan- og bygningsloven. Arbeidet med årsbudsjettet baseres på handlingsdelen med økonomiplanen og foregår på andre halvdel av året. En slik prosess sikrer langsiktige og helhetlige vurderinger i oppfølging av kommuneplanen og i økonomiarbeidet.

4.5 Oversikt over planer og planbehov

Nedenfor følger oversikt over kommunale planer som Hammerfest kommune har, og hvilke som foreslås utarbeides eller revideres i planstrategiperioden 2020 – 2023. Oversikten inneholder planer som er utviklingsrettede, lovpålagte og/eller overordnede/tverrsektorielle.

Pga kommunesammenslåingen er det et større endringsbehov i kommende 4-årsperiode enn ordinært, og en må om nødvendig foreta en prioritering utifra kapasitet. Plandefinisjoner: se side 3.

Eksisterende planer for Hammerfest og Kvalsund	Plankategori	Status /aktivitet	Ansvar
Kommuneplanens samfunnsdel, lovpålagt Hammerfest 2015-2027 Kvalsund 2014-2026	Overordnet kommuneplan	Ny plan for perioden 2021-2032	Rådmann
Kommuneplanens arealdel, lovpålagt - Hammerfest	Overordnet kommuneplan	Forventes å være ferdig i løpet 2020	Plan- og næringssjef
Handlingsdel, økonomiplan, årsbudsjett, lovpålagt	4-årsplan/ årsplan	Revideres årlig	Rådmann
Overordnet beredskapsplan	Overordnet plan	Tilpasses	Rådmann
Klima- og energiplan	Temaplan	Ny	Plan- og næringssjef
Plan for naturmangfold	Kommunedelplan	Ny	Plan- og næringssjef
Plan for eiendommer og bygningsmasse	Temaplan	Påbegynt plan	Assisterende rådmann teknisk drift og eiendom
Boligpolitisk handlingsplan 2018-2021, Hammerfest Boligpolitisk handlingsplan 2018-2021, Kvalsund	Tiltaksplan	Revideres	Assisterende rådmann teknisk drift og eiendom
Hovedplan vann og avløp, Hammerfest	Tiltaksplan	Ny plan som inkluderer hele kommunen	Assisterende rådmann teknisk drift og eiendom
Hovedplan vei	Tiltaksplan	Inkludere hele kommunen	Assisterende rådmann teknisk drift og eiendom
Skredsikringsplan Hammerfest	Tiltaksplan	Revideres for ny kommune	Plan- og næringssjef
Lysplan, Hammerfest	Temaplan	Revideres for ny kommune	Plan- og næringssjef
Strategisk næringsplan, Hammerfest Strategisk næringsplan 2018-2030, Kvalsund	Temaplan	Strategisk næringsplan	Plan- og næringssjef
Plan for transport og gods	Temaplan	Signalisert behov fra Kystverket. Ny plan	Havnesjef
Plan for havneutvikling	Temaplan	Ny plan	Havnesjef
Kommunedelplan for Hammerfest og Rypefjord	Delplan	Revideres	Plan- og næringssjef
Sentrumsplan for Kvalsund og Skaidi	Reguleringsplan	Ny plan	Plan- og næringssjef
Reguleringsplan for hytter i Repparfjorddalen	Reguleringsplan	Ny plan	Plan- og næringssjef
Reguleringsplan for Fuglenes	Reguleringsplan	Ny plan	Plan- og næringssjef
Helhetlig ROS analyse	Analyse med tiltak	Revidering og tilpasning til ny kommune	Assisterende rådmann teknisk drift og eiendom
Digitaliseringsplan 2019-2022	Strategiplan	Ok	Assisterende rådmann
IKT-strategi 2019-2022	Strategiplan	Ok	Assisterende rådmann
Omdømmeplan, Hammerfest Kommunikasjonsstrategi, Kvalsund	Temaplan Strategiplan	Behov for ny plan som inkluderer begge tema, kommunikasjonsstrategi	Assisterende rådmann
Utdanningsstrategi for kommunesamfunnet	Strategiplan	Utarbeides i samarbeid med eksterne aktører	Rådmann

Kompetanseplan	Temaplan	Tilpasses nye Hammerfest	Personalsjef
Arbeidsgiverstrategi	Strategiplan	Ny i 2020	Personalsjef
Helse- og omsorgsplan 2018-22, Hammerfest Omsorgsløftet, Kvalsund	Temaplan	Revideres /tilpasses nye Hammerfest	Kommunalsjef for helse og omsorg
Plan for eller legetjeneste	Temaplan	Under behandling	Kommunalsjef for helse og omsorg
Demensplan, Hammerfest	Temaplan	Ok	Kommunalsjef for helse og omsorg
Rus- og psykiatriplan, Hammerfest	Temaplan	Revideres	Kommunalsjef for helse og omsorg
Plan for habilitering og rehabilitering	Temaplan	Revideres	Kommunalsjef for helse og omsorg
Kreftplan 2020-2024, Hammerfest	Temaplan	Ok. Tiltak revideres årlig.	Kommunalsjef for helse og omsorg
Plan mot vold i nære relasjoner 2017-2019, Hammerfest	Temaplan	Rulleres og tilpasses nye Hammerfest	Kommunalsjef HO og OK
Kvalitetsplan for Barn og unge, Hammerfest	Temaplan	Planen utvides til å gjelde tjenestene i ny sektor Oppvekst og kultur	Kommunalsjef for Oppvekst og Kultur
Kulturplan Hammerfest	Tiltaksplan	Revideres /tilpasses nye Hammerfest	Kommunalsjef for Oppvekst og Kultur
Kulturminneplan	Temaplan	Ny plan	Kommunalsjef for Oppvekst og Kultur
Forvaltningsplanen for Struves Meridianbue	Temaplan	Ok	Kommunalsjef for Oppvekst og Kultur
Konsekvensutredning av buffersone for verdensarven	Konsekvensutredning	Nytt dokument	Plan-og næringssjef/ Kommunalsjef for oppvekst og kultur
Handlingsplan for samisk språk og kultur 2020-2024	Temaplan	Tilpasses nye Hammerfest	Kommunalsjef for Oppvekst og Kultur
Trafikksikkerhetsplan 2014-2017, Hammerfest	Tiltaksplan	Revideres /tilpasses nye Hammerfest	Assisterende rådmann/ kommunalsjef teknisk drift og eiendom
Kollektivplan 2013 -->, Hammerfest	Temaplan	Revideres	Plan –og næringssjefen
Tematisk kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet, Hammerfest Tematisk kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet, Kvalsund	Kommunedelplan	Ny plan, rulleres årlig	Assisterende rådmann teknisk drift og eiendom

5 Planprogram og kommuneplanens samfunnsdel

5.1 Planprogram

Plan- og bygningsloven stiller krav om at det skal utarbeides et planprogram for større kommunale planer.

Planprogrammet skal sikre kvaliteten i gjennomføringen av planarbeidet, deriblant at det inkluderes en bred medvirkning, at tidsfrister overholdes og krav til offentlighet ivaretas. En god prosess bidrar til forankring av planen både politisk og administrativt. For å få dette til, må det brukes tid på diskusjoner om kommunens utfordringer og satsningsområder i et langsiktig perspektiv. Det er også et mål å styrke beslutningsgrunnlaget gjennom utredning av særlig aktuelle områder /tema.

5.2 Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel er verktøyet for kommunens helhetlige planlegging.

Den ivaretar både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Målene i samfunnsdelen skal gjenspeiles i en handlingsdel med økonomiplan, og må derfor være klart retningsgivende og styrende.

Kommuneplanens samfunnsdel har to hovedfokus:

- Kommunesamfunnet som helhet
- Kommunen som organisasjon

Gjennom kommuneplanarbeidet, skal det fremkomme hvilke hovedutfordringer en ser i forhold til samfunnsutviklingen, og synliggjøre mål og strategier for de kommende 12 år. Viktige samfunnsområder som folkehelse, barn og unge, integrering, næringspolitikk mm vil være med.

FN's bærekraftsmål er vedtatt i regjeringen, og må særlig vektlegges i det fremtidige planarbeidet også i kommunen.

Med bakgrunn i hvilket formål kommuneplanens samfunnsdel skal ha, samt vurdering av gjeldende planer, er det ønskelig at det reviderte dokumentet skal:

- bygge på sentrale områder i intensjonsavtalen mellom tidligere Hammerfest og Kvalsund kommuner
- bygge på hovedelementene i gjeldende kommuneplaner gjenspeile samfunnsendringer, utfordringer og forventninger
- omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen
- være kortfattet
- fremstå «spisset» og tydelig

Dette fordrer at man med utgangspunkt i gjeldende planer, evner å ta med videre og tilpasse de mål og strategier som fortsatt skal gjelde. I tillegg skal en fornye mål og innhold utifra de utfordringer og forventninger man har til kommunen fremover. En «spisset» plan fordrer evne til utvelgelse og prioritering. Det ligger i forutsetningene at det er handlingsplanen/økonomiplan og del-og temaplanene som skal dekke detaljeringsnivået med delmål og konkrete tiltak.

5.3 Medvirkning, arbeidsform og prosess

Det er av stor betydning at kommuneplanens samfunnsdel forankres blant de folkevalgte. Videre skal kommunestyret sikre at den vedtatte planen gjenspeiler samfunnsbehov som bl.a. fremkommer gjennom innspill fra innbyggere. For å oppnå dette, må det sikres aktiv medvirkning underveis i planprosessen.

KMDs veileder sier at medvirkningen skal:

- Sikre god kvalitet i utforming av løsninger ved at de er tilpasset ønsker og behov i befolkningen
- Legge til rette for at alle berørte og interesserte aktører kan komme til orde
- Fremme kreativitet og engasjement, og være en arena for demokratisk deltakelse i lokalsamfunn
- Fremskaffe et godt kunnskaps- og beslutningsgrunnlag

I hht plan- og bygningsloven skal planmyndigheten gjennom hele prosessen sørge for en åpen, bred og tilgjengelig medvirkningsprosess. Arbeidsform må tilpasses målgruppe og hvor man er i prosessen. Det vil være fokus på offentlighet i hht bestemmelser og aktiv informasjon på nettet/ media, arbeidsmøter, rådgivende gruppesamlinger, intervju, åpne folkemøter og besluttede møter.

Det foreligger egne rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i kommunal planlegging. Dette vil en være særlig oppmerksom på i planprosessen.

Målgruppene for medvirkning og deltagelse er mange. Her kan nevnes: Barn og unge, frivillige organisasjoner, næringsliv, bygdelag, interesseorganisasjoner, folk i det offentlige rom, politiske styrer og utvalg mfl.

Hva	Gi innspill til kunnskapsgrunnlaget Gi innspill til mål og strategier Utforming av mål og strategier Ta stilling til alternative mål og strategier Prioritere
Hvordan	Konsultasjon Dialogmøter / Gjestebud Fremtidsverksted Workshop Folkemøter Høring Sosiale media
Hvem	Formannskap Kommunestyre Hovedutvalg / råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne Politiske partier Eldreråd Ungdomsråd Medarbeidere Frivillige organisasjoner Interesseorganisasjoner Næringsliv Innbyggere

For å komme frem til prioriterte områder, legges det opp til en prosess hvor politisk nivå gjør dette innledningsvis i planarbeidet. Det vil avholdes samlinger / møter hvor formannskap og kommunestyre skal arbeide med:

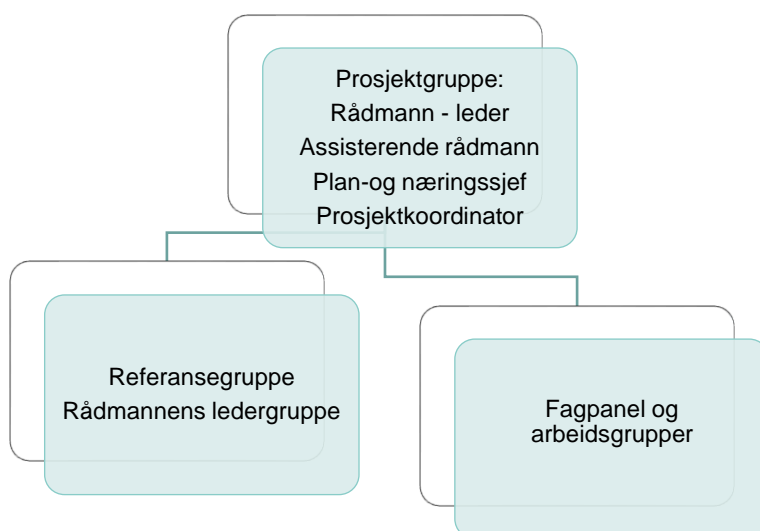
- utviklingsbildet, styrker/ fortrinn og utfordringer
- scenarier for kommunen
- kommunens utviklingspotensial
- bruk / prioritering av FN's bærekraftsmål
- utledning av visjon og satsningsområder

Deretter vil en gjennomføre dialogmøter, samlinger mm med andre aktører for å sikre viktige innspill til strategiene.

Utfyllende kunnskapsgrunnlag utarbeides av administrasjonen.

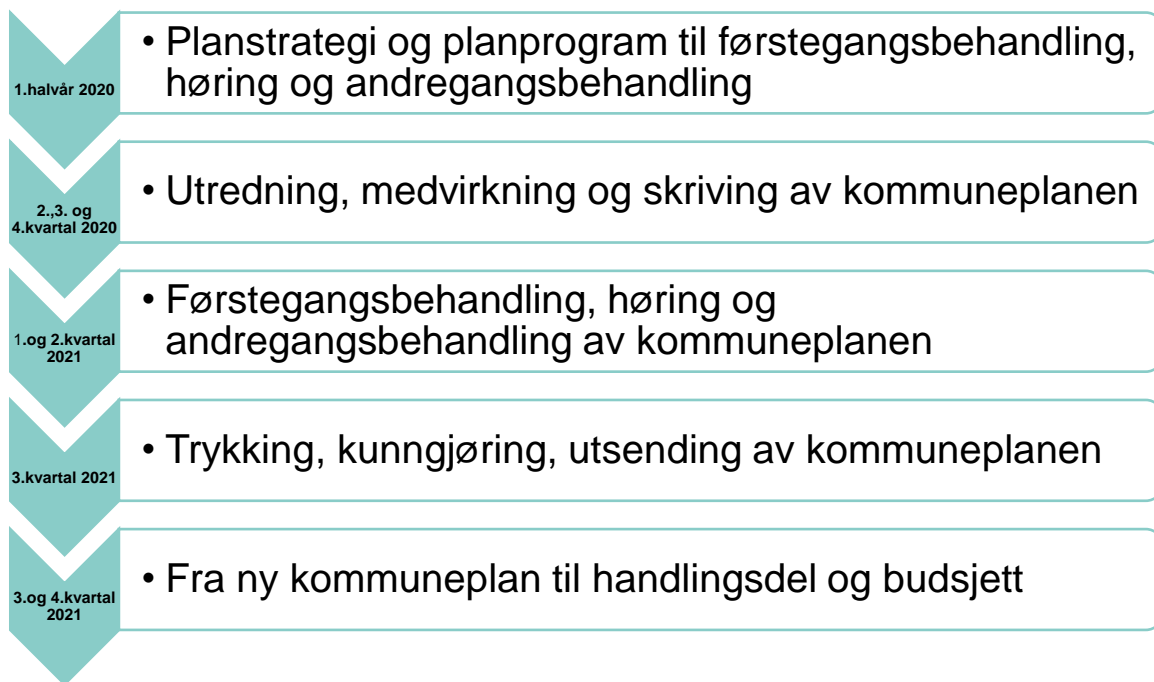
5.4 Organisering

Kommuneplanens samfunnsdel er i stor grad et politisk styringsverktøy, og Hammerfest kommunestyre er oppdragsgiver for planen. Formannskapet delegeres myndighet som styringsgruppe for planarbeidet. Rådmann er prosjektleder og danner en prosjektgruppe, og med ledergruppe som referansegruppe. I selve arbeidet med kommuneplanen vil det trekkes inn sentrale deltagere som skal bidra i arbeidet innen de ulike satsningsområdene. Den politiske prosessen følger formelle krav, og hovedstyrene vil også være behandlende organer.

5.5 Fremdriftsplan for kommuneplanens samfunnsdel

I hht krav i plan og-bygningsloven vil plandokumentene sendes på høring til en rekke instanser og organisasjoner. Detaljplanlegging av denne delen av arbeidsprosessen skjer like etter at planprogrammet er vedtatt i kommunestyret.

5.6 Informasjon og kommunikasjon

I hht plan- og bygningsloven skal en i planarbeid legge til rette for medvirkning.

Aktiv informasjon og kommunikasjon er en sentral del av arbeidet med revidering av kommuneplanen. Det vil utarbeides en egen plan for dette. En informasjons- og kommunikasjonsplan skal inneholde aktiviteter som knytter seg til formalkrav, slik som informasjon om høring og vedtak, og informasjon om arbeidsmøter etc. En vil aktivt invitere til medvirkning tilpasset ulike målgrupper. Det vil bli lagt ut informasjon som angår prosessen på kommunes hjemmeside og i aktuelle sosiale media.